

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VIII

SLAVNOSTNA
SEJA

24. 6. 2018

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA

SLAVNOSTNA SEJA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

(24. junij 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV.
V SLOVENII IMA OBLAST LIJUDSTVO. DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI IN DRŽAVLJANE IN DRŽAVLJANOVI, PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, VZETELEM IN TEŽEVILNOM ZVOLJIVANIM VOLITVAMI.
VZETELEM IN TEŽEVILNOM ZVOLJIVANIM VOLITVAMI, PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, VZETELEM IN TEŽEVILNOM ZVOLJIVANIM VOLITVAMI.
VZETELEM IN TEŽEVILNOM ZVOLJIVANIM VOLITVAMI, PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, VZETELEM IN TEŽEVILNOM ZVOLJIVANIM VOLITVAMI.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. Slavnostna seja ob dnevu državnosti (24. junij 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjžnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

VABILO

Državni zbor Republike Slovenije

Vas

ob dnevu državnosti

vljudno vabi

na slavnostno sejo Državnega zbora

v nedeljo, 24. junija 2018, ob 20. uri
v veliki dvorani Državnega zbora, Šubičeva 4, Ljubljana.

Vabilo velja za eno osebo.
Vstop z vabilom.

Državni zbor VIII. mandat

Slavnostna seja Državnega zbora ob dnevu državnosti 24. junij 2018

Slavnostni govornik: mag. Matej Tonin.....predsednik Državnega zbora

Slavnostna seja se je začela 24. junija 2018 ob 20.01.

/ Ženski komorni pevski zbor Carmen manet:
slovenska himna/
/ ukazi praporščakom/

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Spoštovani državljanke in državljeni Republike Slovenije, cenjeni Slovenke in Slovenci v zamejstvu in po svetu, spoštovani predsednik republike gospod Borut Pahor, spoštovani predsednik Državnega sveta gospod Alojz Kovšča, spoštovana predsednica Ustavnega sodišča dr. Jadranka Sovdat, spoštovani predsednik Vrhovnega sodišča mag. Damjan Florjančič, spoštovani diplomatski zbor, visoki gostje, cenjeni zastavonoše in praporščaki, spoštovani kolegice poslanke in poslanci, dragi gledalke in gledalci!

Začenjam slavnostno seja Državnega zbora ob državnem prazniku Republike Slovenije dnevu državnosti.

Dovolite mi, da ob tej svečani priložnosti z vami delim nekaj svojih misli.

Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani domači in tuji gostje, ekselence, spoštovani državljanke in državljeni!

Nocojšnja slavnostna seja v počastitev dneva državnosti je poseben dogodek. To je naš poklon rojstvu naše države in hkrati poseben začetek dela VIII. sklica Državnega zbora.

Rojstni dan naše domovine pri vsakem izmed nas prikliče posebne občutke. Vsakdo si je zagotovo za vedno vtisnil v spomin, kje je bil in kaj je počel, ko se je rojevala Republika Slovenija. Sam sem pripadnik srečne generacije. Prvi razred osnovne šole smo začeli obiskovati v Jugoslaviji, zaključili pa smo ga v samostojni in neodvisni Sloveniji.

Slovenija je v 20. stoletju prehodila neverjetno pot: od avstro-ogrške province, jugoslovanske banovine in socialistične republike, vse do mednarodno priznane, samostojne in neodvisne države.

Malo je bilo tistih, ki so verjeli, da je kaj takega mogoče, mnogo več je bilo tistih, ki so nas prepričevali, da nas je premalo, da smo premajhni za lastno državo. Svobodne in

demokratične volitve so se še v osemdesetih zdele utopija.

Zmago na volitvah aprila 1990 je slavila opozicija, povezana v koalicijo Demos. Postavila si je jasen cilj: samostojna in neodvisna Slovenija. Jugoslovanska zvezna vlada in Jugoslovanska ljudska armada sta na slovensko osamosvojitev odgovorili z vojno. Generali ene največjih evropskih armad so pričakovali lahko in hitro zmago, vendar doživeli grenak poraz. Slovenske obrambne sile, Teritorialna obramba in policija so ustavile in nevtralizirale tehnično močnejšega nasprotnika. Zmaga v desetdnevni osamosvojitveni vojni je pomenila, da je mlađa država tudi s silo zavarovala politično odločitev za samostojnost in neodvisnost. Posebno hvaležnost smo dolžni izkazovati vsem, ki so za domovino dali največ, svoja življena.

Seveda, nič nam ni bilo podarjeno, osamosvojitveno vojno smo morali izbojevati sami, pri mednarodnem priznanju smo bili soočeni z nenaklonjenostjo svetovnih velesil. Naša edina sreča je bila, da smo v ključnih trenutkih kot narod ostali enotni.

V sedemindvajsetih letih je Slovenija dosegla izjemne stvari. Smo člani EU, Zveze Nato, vstopili smo v šengensko območje in med državami nekdanjega socialističnega bloka prvi prevzeli evro in predsedovali Evropski uniji. Državljeni smo se na referendumu za Evropsko unijo in Nato odločili, da želimo biti del zahodnega sveta, ki stavi na demokracijo in spoštovanje človekovih pravic.

Slovenija je res lepa. Sam ne najdem lepše države, pa sem prepotoval kar nekaj sveta. Tako raznolikega koščka nebes na zemlji ne najdete nikjer. Alpe, Slovenske gorice, Velika planina, Jadransko morje, Panonska nižina, Kras, Postojnska jama, Soča, Sava, Blejsko in Bohinjsko jezero ter še mnogo drugih fantastičnih krajev in naravnih znamenitosti. Slovenija je enostavno preveč lepa, da bi obupali nad njo.

Če smo v Jugoslaviji po kavbojke hodili v Trst, v Celovec pa po banane in kavo, imamo danes vsega tega tudi v Sloveniji v izobilju. Dolžnost politike pa je, da ustvari okolje, kjer si bo prav vsak državljan te dobrine lahko tudi kupil, ne pa jih samo gledal. Z drugimi besedami

povedano, blaginjo smo dolžni zagotoviti vsem, ne le peščici.

Daron Acemoglu z univerze MIT in James Robinson s čikaške univerze v knjigi Zakaj narodi propadajo ugotovljata, da se odgovor za več blaginje skriva prav v institucijah države. Avtorja ugotovljata, da je način upravljanja države mnogo pomembnejši kot posedovanje naravnih bogastev.

Razviti svet s hitrimi koraki vstopa v 4. industrijsko revolucijo, če jim v prihodnjih letih ne bomo sledili v Sloveniji, bomo za večno ostali zadaj. Ta hiša mora v prihodnjih mesecih poskrbeti za okolje, ki bo bolj naklonjeno raziskovanju in razvoju. Če državne institucije ne spodbujajo ljudi, da bi investirali in inovirali, država, žal, začne propadati.

Slovenijo moramo graditi na treh vrednotah: svobodi, pravičnosti in varnosti. Od »ta država« moramo preiti k »moja država«. Republika Slovenija ni nekaj tam daleč, ampak je moja domovina, za katero se je vredno boriti.

Spoštovani! Na svetu seveda nismo sami, Slovenija je del globalnega sveta. To mladi s pametnimi telefoni v rokah spoznajo zelo hitro, konkretno pa občutijo na izmenjavah Erasmus. Vesel sem, da so zlasti mladi zelo naklonjeni evropskemu povezovanju. Žal pa je na svetu tudi več kot dve milijardi lačnih in revnih ljudi. Treba jim je pomagati. Vendar pa s politiko odprtih vrat dvema milijardama nesrečnih ljudi ne moremo pomagati. Težave sedanje migrantske krize je potrebno reševati pri izvoru. Pritiske po priseljevanju v Evropo bomo bistveno zmanjšali, ko bomo na Bližnjem vzhodu in v Afriki vzpostavili mir in jima z razvojno pomočjo pomagali, da izboljšata življenjske razmere.

Dragi državljanke in državljeni, leta 1990 so na slovenskem potekale prve povoje demokratične večstrankarske volitve. Izjemna, kar 84-odstotna volilna udeležba je održala željo, odločnost in pogum slovenskega naroda po demokratičnih spremembah. Podobno je bilo le nekaj mesecev kasneje, decembra leta 1990, ko se je plebiscita za samostojno in neodvisno Slovenijo udeležilo kar 88 odstotkov vseh, ki so imeli volilno pravico.

28 let kasneje veljajo demokratične volitve še vedno za enega najpomembnejših izrazov ljudske suverenosti in za temelj demokratičnega političnega sistema, kjer ljudstvo posredno udejanja svojo oblast, zapisano v ustavi. Zaskrbljujoči pa so trendi volilne udeležbe v zadnjih letih.

Dragi poslanke in poslanci, prepričan sem, da so lahko prav naša dejanja in besede, izrečene prav tu v tej hiši, v hramu demokracije, prvi znak, da se začnejo dogajati pozitivne spremembe. Da hočemo naši domovini in njenim ljudem zagotoviti boljše življenje. Vsak izmed nas v sebi nosi moč sprememb. Vsako dejanje je pomembno v mozaiku sprememb.

Spoštovani predsednik, spoštovani gospe in gospodje, dragi državljanke in državljeni! Slovenke in Slovenci smo različni, ni

pa nobene potrebe, da smo večno razdeljeni. Spoštujmo različnost. Dovolimo, da nas različnost bogati, ne pa deli. Skupaj pojmo Zdravljico, ponosno položimo dlani na srce, kajti živimo na prelepem koščku Zemlje. Pogovarjam se med seboj, saj bomo kljub razlikam vedno živelji skupaj. Boljše kot se bomo razumeli, hitrejše se bomo razvijali. Zgradimo državo, v kateri bodo ljudje od svojih plač in pokojnin dostenjno živelji. Državo, v kateri bo pravici zadoščeno, in državo, v kateri se bomo počutili varne. In, ko se bomo še medsebojno spodbujali in se veselili uspehov drug drugega, takrat bo jasno, da za Slovenijo še vedno obstaja upanje.

Draga Slovenija, moja domovina, vse najboljše!
/ aplavz/

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Spoštovani!

Zastavonošam Slovenske vojske in praporščakom veteranskih in domoljubnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki so pod poveljstvom višjega praporščaka Andreja Jurjeviča s svojo prisotnostjo počastili nocojšnji slovesni dogodek, slavnostno sejo Državnega zbora se zahvaljujem za sodelovanje.

/ praporščak pozdravi predsednika Državnega zbora,
odhod zastavonoš iz dvorane /

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Spoštovani gospe in gospodje!

Vabim vas, da v nadaljevanju skupaj prisluhnemo slovenski pesmi.

/ Ženski komorni pevski zbor Carmen manet:
Ta na Solbici, Samo Vovk
Adrca (ljudska), prir. Katarina Pustinek
Rakar
/ aplavz/

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:
Spoštovani državljanke in državljeni, spoštovani Slovenke in Slovenci, visoki gostje!

Zahvaljujem se vam za pozornost, da ste skupaj z nami počastili dan državnosti.

Dovolite mi, da se ob tej priložnosti iskreno zahvalim ženskemu pevkemu zboru Carmen manet in zborovodji Primožu Kerštanju.

/ aplavz/

Zahvala gre tudi praporščakom in zastavonošam ter vsem, ki ste sodelovali pri pripravi in izvedbi nocojšnje slavnostne seje.

Vsem iskrene čestitke ob dnevu državnosti – rojstnem dnevu Republike Slovenije! Naj bosta nocojšnji večer in jutrišnji praznični dan prijetna, spokojna in domoljubja polna. Predvsem pa naj vas v teh dneh spreminja spomin na to prelomno zgodovinsko obdobje.

S tem zaključujem slavnostno sejo Državnega zbora ter vas vladno vabim na krajši sprejem v preddverje velike dvorane.
Srečno!

Seja se je končala 24. junija 2018 ob 20.22.

Prevod slavnostnega govora v italijanskem jeziku

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:

Signor Presidente della Repubblica,
colleghe e colleghi,
illustri ospiti, Eccellenze,
concittadine e concittadini,

La seduta solenne di stasera in onore della Festa della Repubblica è un evento veramente speciale, che rende omaggio alla nascita del nostro Paese e, al tempo stesso, segna l'inizio dell'ottava legislatura della Camera di Stato.

L'anniversario della nostra patria suscita senz'altro emozioni particolari in ciascuno di noi. Sono certo che tutti ricordiamo dove eravamo e cosa stavamo facendo quando nasceva la Repubblica di Slovenia. Io, personalmente, appartengo alla generazione più fortunata: iniziai il primo anno di scuola elementare in Jugoslavia e lo finii in una Slovenia sovrana e indipendente.

Nel corso del ventesimo secolo, la Slovenia ha percorso un cammino inimmaginabile: da una provincia austro-ungarica a un banato jugoslavo, da una repubblica socialista a uno Stato riconosciuto a livello internazionale, sovrano e indipendente.

Solo pochi credevano che una cosa del genere fosse possibile. Infatti, tanti altri erano convinti che eravamo troppo pochi e troppo piccoli per avere uno Stato tutto nostro. Negli anni '80 le elezioni libere e democratiche sembravano ancora un'utopia.

Le elezioni dell'aprile 1990 furono vinte dall'opposizione, unitasi nella coalizione Demos. Il suo obiettivo era chiarissimo: una Slovenia sovrana e indipendente. All'indipendenza della Slovenia, il governo federale jugoslavo e l'esercito popolare jugoslavo risposero con la guerra. I generali di uno dei più grandi eserciti europei si aspettavano una vittoria facile e veloce, ma subirono un'amara sconfitta. Le forze di difesa slovene, la Difesa territoriale e la Polizia riuscirono a fermare e a neutralizzare un avversario tecnicamente più forte. La guerra dei dieci giorni fu vinta, perché il giovane Stato protesse la sua decisione politica per la sovranità e l'indipendenza, anche con la forza. È quindi nostro dovere esprimere gratitudine a tutti coloro che, per la nostra patria, hanno dato tutto: la loro stessa vita.

Nulla ci è stato dato senza combattere: abbiamo combattuto la guerra per l'indipendenza da soli e, venuto il momento del riconoscimento internazionale, abbiamo dovuto affrontare la riluttanza delle forze mondiali. Eravamo però fortunati, poiché nei momenti importanti - come nazione - siamo rimasti uniti.

Negli ultimi ventisette anni la Slovenia ha raggiunto diversi traguardi e risultati notevoli. È diventata membro dell'Unione europea e della NATO, fa parte dello spazio Schengen ed è stata il primo tra i Paesi dell'ex blocco socialista a

introdurre l'euro e a presiedere all'Unione europea. Al referendum sull'adesione all'UE e alla NATO, noi, Sloveni, abbiamo deciso di voler far parte del mondo occidentale, dove i valori più apprezzati sono la democrazia e il rispetto dei diritti umani.

La Slovenia è meravigliosa. Non riesco a immaginare un Paese migliore: e ho viaggiato molto per il mondo. Non esiste un altro angolo di paradiso terrestre così variegato: le Alpi, le gorice, Velika planina, l'Adriatico, la pianura pannonica, il Carso, le grotte di Postumia, l'Isonzo, il Sava, i laghi di Bled e Bohinj e tanti altri posti fantastici e incantevoli attrazioni naturali. La Slovenia è semplicemente troppo bella per lasciarsela sfuggire.

Se, al tempo della Jugoslavia, si andava a Trieste per comprare dei jeans oppure a Klagenfurt per comprare banane e caffè, oggi di questi beni ne abbiamo in abbondanza. Pertanto, è compito dei politici creare un ambiente in cui ogni cittadino sia in grado di acquistarli, anziché semplicemente guardarli. In altre parole, siamo obbligati a garantire prosperità a tutti e non solo a una manciata di persone.

Nel loro libro *Perché le nazioni falliscono*, Daron Acemoglu della MIT University e James A. Robinson dell'Università di Chicago, sostengono che la risposta per una maggiore prosperità risieda nelle istituzioni dello Stato. Gli autori concludono che il modello di governo è molto più importante del possesso di risorse naturali.

Il mondo sviluppato sta entrando sempre più velocemente nella fase della quarta rivoluzione industriale e, se negli anni a venire non riusciremo a seguirlo, resteremo inesorabilmente indietro. Nei prossimi mesi questa casa deve garantire un ambiente più favorevole alla ricerca e allo sviluppo. Se le istituzioni statali non incoraggeranno le persone a investire e a innovare, lo Stato avrà fallito la sua missione.

Dobbiamo costruire la Slovenia basandoci su tre valori: libertà, giustizia e sicurezza. Dobbiamo percepire "questo Paese" come "il mio Paese": infatti, la Repubblica di Slovenia non è qualcosa di remoto, ma è la mia patria e per cui vale la pena combattere.

Signore e signori,

Non siamo soli al mondo: la Slovenia fa parte del mondo globale. I giovani coi cellulari in mano lo imparano molto presto e se ne rendono conto in modo ancor più concreto durante gli scambi Erasmus. Sono lieto infatti che i giovani siano particolarmente favorevoli all'integrazione europea.

Ci sono oltre due miliardi di persone affamate e povere nel mondo. Hanno bisogno del nostro aiuto, ma una politica delle "porte aperte" non basterà per aiutare questi due miliardi di persone. I problemi dell'attuale crisi migratoria devono essere affrontati alla fonte. Le pressioni migratorie sull'Europa saranno ridotte in modo significativo una volta stabilita la pace in Medio Oriente e in Africa e quando verranno forniti aiuti

concreti allo sviluppo, per contribuire al miglioramento delle condizioni di vita.

Carissimi concittadine e concittadini,

Nel 1990, in Slovenia, si svolsero le prime elezioni democratiche multipartite del dopoguerra. Un'affluenza eccezionale dell'84% riflette il desiderio, la determinazione e il coraggio della nazione slovena di apportare dei cambiamenti democratici. Un risultato simile fu ottenuto pochi mesi dopo, nel dicembre del 1990, quando il plebiscito per l'indipendenza della Slovenia vide la partecipazione di ben l'88% degli aventi diritto al voto.

A distanza di 28 anni, le elezioni democratiche sono ancor sempre considerate una delle espressioni più importanti della sovranità popolare e rappresentano la base del sistema politico democratico, in cui il popolo esercita indirettamente il potere attribuitogli dalla costituzione. La partecipazione elettorale negli ultimi anni, però, desta preoccupazione.

Cari colleghi e colleghi,

Sono certo che le nostre azioni e le parole pronunciate proprio qui, nel tempio della democrazia, possano essere un primo segno dei cambiamenti positivi che stanno avvenendo. Desideriamo infatti assicurare al nostro Paese e ai suoi abitanti una vita migliore. La forza di cambiare è in ognuno di noi. Ogni azione è importante nel mosaico dei cambiamenti.

Illustre Presidente,
signore e signori,
cari concittadini,

Noi Sloveni siamo diversi, ma per questo non necessariamente divisi. Rispettiamo le diversità. Lasciamo che ci arricchiscono, non che ci dividano. Cantiamo insieme il nostro inno *Zdravljica (Brindisi)* e poniamo con orgoglio la mano sul cuore. Viviamo su una bellissima terra, quindi parliamo l'uno con l'altro, perché vivremo sempre insieme, nonostante le diversità. Più comprensione significherà uno sviluppo più veloce.

Costruiamo un Paese in cui gli stipendi e le pensioni facciano vivere un'esistenza dignitosa. Un Paese in cui giustizia sia fatta e dove tutti possiamo sentirci al sicuro. Se ci incoraggiamo l'un l'altro e festeggiamo i reciproci successi, allora possiamo dire che c'è ancora speranza per la Slovenia.

Cara Slovenia, patria mia: tanti auguri!

Prevod slavnostnega govora v madžarskem jeziku jeziku

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:

Tisztelt Elnök Úr,
tiszttel Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak,
tiszttel hazai és külföldi Vendégek, Exellenciás Urak és Hölgyek,
tiszttel Állampolgárok!

A ma esti ünnepi ülés az Államiság Napja alkalmából különleges esemény. Ez a mi tiszttelgésünk országunk születése előtt, egyúttal pedig a nemrég megalakult VIII. Országgyűlés munkájának különleges kezdete.

Országunk születésnapja mindenkorunkban különleges érzéket kelt. minden bizonnal mindenkorunk emlékezetébe beleívódott, hol volt és mit csinált a Szlovén Köztársaság születésének idején. Én egy szerencsés generációhoz tartozom. Az általános iskola első osztályát még Jugosláviában kezdtük el, és az önálló és független Szlovéniában fejeztük be.

Szlovénia a 20. században hihetetlen utat járt be: az osztrák-magyar tartománytól, jugoszláv bánságtól és szocialista köztársaságtól egészen a nemzetközileg elismert, önálló és független országig.

Kevesen hitték, hogy ez egyáltalán lehetséges, többen voltak azok, akik arról győzködtek minket, hogy túl kevesen, és túl kicsik vagyunk ahhoz, hogy saját országunk legyen. A szabad és demokratikus választások még a nyolcvanas években is utópiának tűntek.

Az 1990. áprilisi választásokon az ellenzéki pártok győztek, melyek a DEMOS-ban léptek koalícióra. A cél világos volt: az önálló és független Szlovénia. A jugoszláv szövetségi kormány és a Jugoszláv Néphadsereg a szlovén függetlenségi törekvésekre háborúval válaszoltak. Az egyik legnagyobb európai hadsereg tábornokai könnyű és gyors győzelemre számítottak, azonban keserű vereséget szenvedtek. A szlovén Területvédelmi Erők és a Rendőrség megállították és semlegesítették a felszereltségében erősebb ellenséget. A tíznapos háború megnyerésével a fiatal ország erővel is megvédte az önállóságról és a függetlenségről hozott politikai döntését. Különös hálával tartozunk mindenkornak, akik a legtöbbet áldozták a hazáért, az életüket. Semmit nem kaptunk ajándékba, a függetlenségi harcot saját magunknak kellett megvinnünk, a nemzetközi elismerés során a világi nagyhatalmak ellenszenvével kellett szembesülnünk. Az volt az egyetlen szerencsénk, hogy a döntő pillanatokban nemzetként egységesek maradtunk. Huszonhét év alatt Szlovénia rendkívüli dolgokat ért el. Az EU és a NATO tagjai vagyunk, beléptünk a schengeni övezetbe, a szocialista

tömb egykori országai közül elsőként vezettük be az eurót és töltöttük be az EU soros elnöki tiszttét. Az EU- és NATO-csatlakozás kapcsán rendezett népszavazáson mi, állampolgárok úgy döntöttünk, hogy a nyugati világ részei akarunk lenni, amely a demokráciában és az emberi jogok tiszteletben tartásában hisz.

Szlovénia szép. Jómagam nem találok szebb országot, pedig sokfelé jártam a világban. A mennyország ilyen változatos szegletét nem találni sehol máshol a földön. Az Alpok, a Slovenske gorice, a Velika planina, az Adriat-tenger, a Pannon-síkság, a Karszt-vidék, a Postojnai-cseppkőbarlang, a Soča (Isonzó) és a Száva folyó, a Bledi- és a Bohinji-tó, és még számos fantasztikus táj és természeti látványosság. Szlovénia egyszerűen túl szép ahhoz, hogy feladjuk.

Míg Jugoszláviából Triesztbe jártunk farmernadrágért, Klagenfurtha pedig banánért és kávéért, ma már Szlovéniában is van mindenből bőségesen. A politika kötelessége pedig az, hogy olyan környezetet teremtsen, ahol ezeket a javakat minden állampolgár meg is tudja vásárolni, nem pedig csak nézegetni. Más szóval: a jólétet mindenki számára biztosítani kell, nem csak egy maroknyi ember számára.

Daron Acemoglu az MIT-től és James A. Robinson a Chicagói Egyetemről a Miért buknak el nemzetek? című könyükben megállapították, hogy a nagyobb jólét titka épp az állami intézményekben rejlik. A szerzők arra a felismerésre jutottak, hogy az államigazgatás módja sokkal lényegesebb a természeti javak birtoklásánál.

A fejlett világ gyors léptekkel halad az 4. ipari forradalom felé, ha a következő években nem követjük, végleg lemaradunk. Ennek a háznak az a feladata a következő hónapokban, hogy gondoskodjon egy olyan környezet létrehozásáról, amely jobban támogatja a kutatást és a fejlődést. Ha az állami intézmények nem ösztönzik az embereket a befektetésekre és az újításokra, az ország hanyatlásnak indul.

Szlovéniát három érékre alapozva kell építenünk, ezek a szabadság, az igazságosság és a biztonság. Az „ez az ország”-től el kell jutnunk az „én országom”-ig. A Szlovén Köztársaság nem egy távoli valami, hanem az otthonom, amelyért érdemes küzdeni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nem vagyunk egyedül a világban, Szlovénia a globális világ része. Ezt a fiatalok az okostelefonjukkal a kezükben hamar felismerik, az Erasmus csereprogramok által pedig a konkrétan meg is tapasztalják. Örülök, hogy főként a fiatalok támogatják az európai integrációt.

A világon több, mint két millárd éhes és szegény ember él. Segíteni kell nekik, azonban a nyitott ajtó politikájával nem tudunk segíteni két milliárd szerencsétlen emberen. A mai menekültválságot

a kiinduló pontjánál kell megoldani. A bevándorlási nyomást lényegesen csökkenteni fogjuk, ha a Közel-Keleten és Afrikában helyreállítjuk a békét, és fejlesztési támogatással segítjük az ottani életkörülmények javítását.

Kedves Állampolgárok, Hölgyeim és Uraim!

1990-ben zajlottak Szlovéniában a háború utáni első demokratikus választások. A rendkívüli, 84 százalékos részvételi arány bizonyította a szlovén nemzet vágyát, határozott akaratát és bátorságát a demokratikus változások iránt. Hasonlóan történt csupán néhány hónappal később, 1990. decemberében, amikor az önálló és független Szlovéniáért tartott népszavazáson a választásra jogosultak 88 százaléka vett részt.

28 évvel később a demokratikus választások még mindig a népszuverenitás egyik legfőbb kifejező eszközének számítanak, amelyeken a nép közvetetten gyakorolja az alkotmányban rögzített hatalmát. Aggasztóak azonban az elmúlt évek tendenciái a választási részvételt illetően.

Tisztelt Képviselő Asszonyok és Képviselő Urak!

Meggyőzöm, hogy az itt, a demokrácia házában véghez vitt tetteink és szavaink lehetnek az első jelei annak, hogy pozitív változások zajlanak. Hogy hazánknak és népünknek jobb életet akarunk biztosítani. Mindannyiunk magában hordozza a változás erejét. A változások mozaikjában minden egyes cselekedet fontos.

Tisztelt Elnök Úr,
tisztelt Hölgyeim és Uraim,
tisztelt Állampolgárok!

Bár mi, szlovének, különbözők vagyunk, semmi szükség rá, hogy örökké megosztottak legyünk. Tiszteljük a különbözőséget. Engedjük meg, hogy a különbözőség gazzdagabbá tegyen, ne pedig megosszon minket. Énekeljük együtt a Pohárköszöntöt, és tenyerünket büszkén tegyük a szívünkre. A Föld legszebb szegletén élünk, beszélgettünk egymással, hiszen a különbségek ellenére mindig együtt fogunk élni. Minél jobban megérjük egymást, annál gyorsabban fogunk fejlődni.

Építsünk olyan országot, amelyben az emberek méltósággal meg tudnak élni a fizetésükből, nyugdíjakból. Olyan országot, amelyben az igazság győzedelmeskedik, és amelyben mindenkorban biztonságban érezzük magunkat. Amikor egymást fogjuk buzdítani, és örülni fogunk egymás sikereinek, akkor lesz világos, hogy még mindig van remény Szlovéniáért.

Kedves Szlovénia, drága hazám, minden jót!

Prevod slavnostnega govora v angleškem jeziku

PREDSEDNIK MAG. MATEJ TONIN:

Esteemed Mr President,

Dear Deputies,

Dear Guests, Your Excellencies,

Dear Citizens,

Tonight's solemn session in honour of Slovenian Statehood Day is indeed a special event. It is our tribute to the birth of our country and at the same time marks the beginning of the eighth term of the National Assembly.

The birthday of our homeland raises special emotions in each and every one of us. I am certain that we all remember where we were and what we were doing when the Republic of Slovenia was born. I myself belong to a special generation – I began my first year of primary school in Yugoslavia and completed it in sovereign and independent Slovenia.

In the twentieth century, Slovenia made an incredible journey from being an Austro-Hungarian crown land, a province of royal Yugoslavia, and a Yugoslav socialist republic to finally becoming an internationally recognised, sovereign, and independent country.

Few people believed something like this was possible, and many more tried to convince us that we were too few and too small to have a country of our own. In the 1980s, free and democratic elections still seemed utopian.

The April 1990 elections were won by the opposition joined into the Demos coalition. Its goal was clear: a sovereign and independent Slovenia. The response of the Yugoslav federal government and the Yugoslav People's Army to Slovenia's independence was war. The generals of one of Europe's largest armies expected a quick and easy win, but they suffered a bitter defeat. The Slovenian defence forces – the Territorial Defence and the police – stopped and neutralised a technically stronger opponent. The ten-day war for independence was won because the young state also protected its political decision for sovereignty and independence by force. We are therefore obliged to show special gratitude to all those who gave their utmost for their homeland: their lives.

Nothing was given to us; we had to fight the war for independence ourselves, and when it came to international recognition we faced the reluctance of the world powers. Our only advantage was that at such key moments we remained united as a nation.

Over the past twenty-seven years, Slovenia has made some remarkable achievements. It became a member of the EU and NATO, it joined the Schengen area, and it was the first among the countries of the former Socialist bloc to introduce the euro and preside over the EU. In the referendum on EU and NATO accession, we Slovenians declared that we wanted to be part of

the Western world, which especially values democracy and respect for human rights.

Slovenia is beautiful. I have never found a better country myself, and I have travelled the world a lot. There is no piece of heaven so diverse anywhere else on Earth: the Alps, the Slovenian Hills, the Big Pasture Plateau, the Adriatic Sea, the Pannonian Plain, the Karst Plateau, Postojna Cave, the Soča and Sava rivers, Lake Bled, and Lake Bohinj, and many other fantastic places and natural wonders. Slovenia is simply too beautiful to give up on it.

Back in Yugoslavia, we would travel to Trieste to buy jeans or to Klagenfurt to buy bananas and coffee, but we now have an abundance of these in Slovenia. Hence, it is the duty of politicians to create an environment where every citizen is able to buy these goods rather than simply look at them. In other words, we are obliged to ensure prosperity for everyone, not just for a handful.

In their book *Why Nations Fail*, Daron Acemoglu from MIT and James A. Robinson from the University of Chicago argue that the answer to more prosperity lies in the institutions of the state. The authors find that the model of governance is much more important than the possession of natural resources.

The developed world is entering the fourth industrial revolution at a fast pace, and if we fail to keep up in the coming years we will lag behind forever. In the coming months, this legislative body must ensure an environment that is more favourable to research and development. If the state institutions do not encourage people to invest and innovate, the state begins to fail.

We need to build Slovenia on three values: freedom, justice, and security. We need to shift from "this country" to "my country". The Republic of Slovenia is not something far away; it is my homeland, which is worth fighting for.

Ladies and Gentlemen,

We are not alone in the world, Slovenia is part of the global world. Young people with smartphones in their hands learn this very quickly, and they become even more aware of this during Erasmus student exchanges. I am delighted that young people in particular are very much in favour of European integration.

There are over two billion hungry and poor people in the world. They need our help, but an open-door policy will not help these two billion. The problems of the current migration crisis need to be tackled at the source. The migratory pressures on Europe will be significantly reduced when we establish peace in the Middle East and Africa, and provide development aid to help them improve their living conditions.

Dear Citizens,

In 1990, the first post-war democratic multiparty elections were held in Slovenia. An outstanding 84% turnout reflected the desire, determination,

and courage of the Slovenian nation to make a democratic change. A similar outcome was recorded just a few months later, in December 1990, when a full 88% of eligible voters voted for a sovereign and independent Slovenia in a referendum.

Twenty-eight years later, democratic elections are still considered one of the most important expressions of popular sovereignty and the basis of a democratic political system in which people indirectly exercise their constitutionally protected rights. However, falling voter turnout over the past years raises concern.

Dear Deputies,

I am certain that our actions and the words pronounced right here, in the temple of democracy, can be the first sign that positive changes are taking place – that we wish to ensure our country and its people a better life. The power of change is within every one of us. Every action matters in the network of change.

Dear President,
Ladies and Gentlemen,
Dear Citizens,

Slovenians may differ, but there is no need for us to be forever divided. Let us respect our differences. Let us allow them to enrich us, rather than divide us. Let us sing our anthem *Zdravljica* together, and proudly place our hands on our hearts. We live in a beautiful part of our planet, and so let us talk with each other because we will always live together, regardless of our differences. The better we understand each other, the faster we will develop.

Let us build a country where wages and pensions ensure people a dignified existence, a country where justice is served and where we all feel safe. And, if we also encourage one another and look forward to each other's successes, then we can rest assured that hope shines bright for Slovenia.

Happy birthday, dear Slovenia, my homeland!